

Redactioneel

Als het land te klein is

Voormalig PvdA-fractievoorzitter en toenmalig burgemeester van Kerkrade, Thijs Wöltgens, stelde in het WBS Jaarboek van 1996 voor om Nederland maar bij Duitsland te voegen. Zijn argument was dat we economisch allang een deel van de bondsrepubliek waren, vergelijkbaar met Noordrijn-Westfalen. Er is zelfs discussie mogelijk over de vraag of Nederland als deelstaat van de BRD niet meer invloed in Europa zou hebben dan nu als een van de vele landen van de Europese Unie.

Het land was te klein! De verwijzingen in de media naar de Tweede Wereldoorlog volgden elkaar snel op. In *De Telegraaf* meldde zich een PvdA-comité dat Wöltgens wilde royeren.

Nu is het anders.

Minister van Financiën en voorzitter van de eurogroep Jeroen Dijsselbloem dacht eind november hardop na over de voordelen van een mini-Schengen. De kleine groep landen die zich naar zijn idee wél houden aan het verdrag uit 2000 om de interne grenzen af te schaffen en de externe te handhaven – Zweden, Oostenrijk, België en natuurlijk vooral Duitsland. Weg leek het klassieke Hollandse streven om als klein land te bemiddelen tussen de grote lidstaten Duitsland, Frankrijk en Engeland. Een douane-unie rondom Duitsland, dat was het voorstel.

Dijsselbloem kreeg een beetje bijval en wat meer afkeuring. Maar alles in het redelijke. Je lost met zo'n mini-Schengen niks op en we moeten Frankrijk niet vergeten hoor, was de reactie van eurocommissaris Frans Timmermans. Dat het Groot-Germaanse rijk zo in ere werd hersteld, viel niet te noteren.

Misschien omdat Duitsland nu een baken van idealisme lijkt, met het 'wir schaffen das' van Merkel. Misschien omdat begint te dagen dat voor zover sprake is van een te koesteren identiteit, deze amper de vlag en het vaderland van de populisten is, maar des te meer de te vuur en te zwaard bevochten publieke voorzieningen. Voorzieningen die we meer met onze directe buurlanden delen dan met landen wat verder weg.

Maar als die verzorgingsstaat dan zo van belang is, moeten we dat misschien ook liberaal Nederland inpeperen? In plaats van alleen de mensen die – rijk of arm – huis en haard verlaten hebben. Daar zou een klein land best eens groot in kunnen worden.